

VILÁGVÁROSI REGÉNYEK

AZ ELLOPOTT TAPS

REGÉNY

IRTA
NAGY KÁROLY

LITERÁRIA KIADÓVÁLLALAT KFT.

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2016
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5557-97-2 (online)
MEK-15211

A terem kivilágosodott. A mozi közönsége, amely kizárólag színészekből, színésznőkből, rendezőkből, producerekből és operatőrökből, írókból és díszlettervező-művészekből regrutálódott, mint egyetlen ember ugrott fel.

Tapsoltak, kiabáltak és éljeneztek, cipőjükkel ütögették a padlót. Egymásután hívták ki a film szereplőit és a rendezőt.

A rendező aztán intett, hogy beszélni akar. A közönség azonnal lecsendesedett és várta a rövid szpicset, amit minden új film után elmond a rendező, vagy a producer.

- Hölgyeim és uraim, szíves megjelenésüket hálásan köszönöm. Végtelenül örülök kitüntető elismerésüknek. Engedelmükkel bemutatom önöknek nagysikerű új filmünk kiváló fiatal szerzőjét, Arthur Gordon urat.

- Szerző! Szerző! - harsant fel újra a kiáltás és dübörgő taps töltötte be a kis színházat.

A rendező visszaugrott a függöny mögé, maga elé ráncigálta Gordont, megigazította a nyakkendőjét, aztán kilökte a közönség elé.

A szerző halálsápadt volt. Homlokára hideg verejték ült ki, de nem merte letörölni. Félájultan hajlongott a feléjeáradó fergeteges tapsban. Agyában gondolatfoszlányok ugráltak.

- Hát ez az!... Ez a siker!... Taps!... Ezért volt minden!... Ez az a káprázatos érzés, amelyért érdemes szenvedni, bűnt elkövetni, lopni, talán gyilkolni is... talán? Egész biztosan!...

Visszament a függöny mögé. Újra és újra kihívták. Érezte, hogy a frakkinge megpuhul az izzadságtól. Érezte, hogy ez a pillanat élete legcsodálatosabb pillanata. A nagy élmény, amire mindig várt. Fürdött a sikerben, az éljenzésben és tapsban. Tudta, hogy megfogta a közönséget a szívénél fogva, pedig ez ugyancsak nehéz közönség. Ez konkurrencia. Itt mindenki olyan szemmel nézi a filmet, hogy «na, én hogy játszottam volna?», «hogy írtam volna?», «hogy rendeztem volna?», «hogy fényképeztem volna?»

És most tapsolnak és tombolnak. Őt ünneplik. Szédülten és részegen hajlong.

Ekkor megpillantotta Donkát. Valami kifejezhetetlen érzés marokfagta a szívét. Megkapaszkodott a nehéz bíborfüggönyben.

Donka ott ült az egyik páholyban. Gyönyörű estélyi ruha volt pompás testén. Kékesfekete hajában szikrázó diadém. Ilyen szépnek még sohasem látta.

Donka nem tapsolt és nem éljenzett. Donka volt az egyetlen, aki nem ünnepelt a sok ünneplő között. Kimeredt szemmel, rémülten, szinte iszonyodva nézett rá, mintha kísértetet látna.

A szerző rámosolygott onnan, a lámpák fényzöngéből. Talán nem is mosoly volt az, hanem valami torz rángás az arcán, mert Donka elfedte szemét keskeny, fehér kezével és görcsösen kapaszkodott a páholy peremébe.

Gordon szédülten és halálos fáradtan tért vissza a függöny mögé. Lába reszketett. Nem is csoda. Tizennégyszer hívták ki. A sok izgalom. Donka rémült tekintete. Ez épp elég egy estére.

Pedig ezzel még nem volt vége a dolognak. Félájultan álldogált az embergyűrűben, amely zajosan, nevetgélve, kiabálva, gratulálva körülvette.

A rendező ekkor egy mosolygó fiatalembert cipelt oda hozzá.

- Hadd mutassam be egymásnak az urakat!... Mr. Gordon, ez itt Mr. Kentucky, aki az ön elbeszéléséből a szövegkönyvet írta!

- Örülök! Nagyon örülök - rázta meg a kezét, a mosolygó nyurga fiú. - Kár, hogy csak most ismertem meg. Jobb lett volna, ha együtt dolgozhatunk. Mégis más az, mint levelezni!

- Amint látom, így is kitűnően csinálta Mr. Kentucky!

- Ó, az ön témája olyan ragyogó volt, hogy igazán nem volt vele nehéz munkám! Itt marad most Hollywoodban, vagy visszamegy New-Yorkba?

- Szívesen maradnék, de azt hiszem, vissza kell mennem rövidesen - felelte Gordon. - Ha... ha nem csalódom máris...

Hatalmas termetű, szélesvállú, sasorrú férfi lépett hozzá.

- Bocsánat, egy szóra uram! - mondta.

Odébbment vele. A többiek megütődve nézték őket. Az egyik sarokban Gordon meglátta Donkát, amint a jelenetet figyelő izgatottan.

- Parancsoljon! - mondta a sasorrú férfinak.

A sasorrú egy másodpercig fürkésző pillantással vizsgálta.

- Ön nem Arthur Gordon, ugyebár?

- Nem. Nem vagyok az!

- Ön Clive Hirth?

- Az vagyok.

- A törvény nevében letartóztatom!

A szerző egy árnyalattal még sápadtabb lett. A körülötte állók izgatottan bámultak rá. Húsz-harminc vizsgálódó szempár tüztét érezte arcán. Láthatóan azt várták, hogy tiltakozni fog. Ő azonban csak Donkát nézte, aki még mindig ott állt, ahol az előbb, kezét mellére szorította és a rémület valósággal a földhöz szegezte.

Clive Hirth lassan elfordította fejét. Idegei feszültsége engedett, szívében nem volt már harag és nem volt félelem, nyugodtan fordult a sasorrúhoz és hangja nem remegett, amikor megszólalt.

- Mehetünk!...

*

Ez a szokatlan drámai jelenet, melyről Hollywood összes ujságai hetekig cikkeztek, folytatása volt annak a különös regénynek, amelyet Clive Hirth az utóbbi időben átélt.

Clive Hirth New-York villanegyedében élt, gyönyörű, egyemeletes villában és minden igyekezete odairányult, hogy fenéig élvezze vadonatúj gazdagságát.

Harmincéves volt, mikor ez a gazdagság ölébe pottyant. Fiatal éveit a legkülönbözőbb és legvadabb kalandok között töltötte el. Volt liftboy Sanghaiban, bálnavadász a Spitzbergákon, hajóács a Déltengeren, hivatalnok Chilében, vállalati igazgató Honoluluban és hivatásos ökölvívó Rio de Janeiró-ban.

Ekkor végre gondoskodott róla egy new-yorki nagynénije. Egész életében nem sokat törődött vele, mostani gondoskodása viszont abban nyilvánult, hogy kilencvenhatéves korában itthagytta ezt az árnyékvilágot.

A new-yorki villát és több, mint félmillió dollárnyi vagyonát Clive Hirth örökölte. Egyetlen kikötése az volt a megboldogultnak, hogy két házi alkalmazottját, egy öreg házaspárt, életük végéig neki kell eltartania.

Clive Hirth mindig jó fiú volt. Nem is lett volna szíve elküldeni az öregeket, aztán meg neki magának is szüksége volt valakire, aki kiszolgálja, megtartotta hát őket.

A két öreg bútordarab azonban meglehetősen próbára tette az új gazda türelmét. Mostanában már sokat betegeskedtek és ahelyett, hogy ők szolgálták volna ki Hirthet, többnyire neki kellett kiszolgálni őket.

Mikor aztán megúnta ezt a mulatságot, fogadott egy garantáltan harminc éven aluli inast. Végre úr volt.

Clive Hirth sok küzdelem árán jutott idáig. Most aztán kinyújtózhatott végre, jóval tovább, mint ameddig a régi takarója ért.

Az elhunyt nagynéni szenvedélyes vadász volt. Vakmerőségéről az elejtett vadállati trófeák meséltek, amelyeket a végrendelet értelmében épp úgy meg kellett becsülnie, mint a két öreget.

Természetesen meg is becsülte. Nem akarta kitenni magát annak, hogy Amelie néni megbánja jótéteményét, ha netán lepillantana az örök vadászterületről.

Szép kis könyvtárt rendezett be magának. Sokat olvasott, sokat sportolt és egy idő múlva - persze csak merő időtöltésből - írt egy-egy novellát.

A novellákat beküldte valamelyik laphoz. Ez is csak időtöltésből történt, hiszen nem volt rászorulva. Legnagyobb meglepetésére azonban a lapok szívesen közölték ezeket a Jack London-ízű kis írásokat - melyeknek témáit saját életéből merítette - sőt jól meg is fizették őket.

Clive mindazonáltal legfeljebb tehetséges dilettánsnak tartotta magát, aki az írást csak unaloműző stílusgyakorlatnak tekintette. Ezek a kis novellák is elmaradtak aztán, mert eleven valóságként beköltözött házába egy erősebb műfaj: a regény. A nagy regény, amelynek hősnője Donka volt.

*

Május eleje volt. Este nyolc óra. Clive lement a könyvtárba és valami olvasnivalót keresett. A könyvvvel aztán az ablakba állt, de nem olvasott. Nézte, hogy odakint ömlik az eső és a fák hajladoznak a viharban.

Igazi májusi vihar volt. Kemény és kitartó. Az út már valóságos sártenger. Clive, hóna alatt a könyvvvel, elegáns nyersselyem dressingownja zsebébe süllyesztette kezét és pokolian jól érezte magát, mert arra gondolt, hogy tavaly ilyenkor, mint elcsapott hajópincér egyetlen fillér nélkül állt így egy viharos éjszakán San-Franciskó-ban és kalapja nem lévén, keménykötésű egyetemi indexét borította a fejére.

Ebben a pillanatban nyitott sportautó állt meg a villa előtt. Rövidkabátos, bőrigázott nő ugrott ki belőle. Egy kicsit nézelődött, aztán minden teketória nélkül becsengetett.

Clive eljött az ablaktól és megindult kifelé, de Bill, az inas már be is vezette a vendéget.

Az asszony nyugodtan, minden zavar nélkül állt meg az ajtóban. Ruhájából csavarni lehetett a vizet, de ez nem tette idegessé vagy bizonytalanná. Egyszerűen és természetesen mondta:

- A tengerparton voltam. Vissza jövet utólért a vihar. A kocsim nyitott és így teljesen átáztam. A sár miatt sem tudtam volna tovább menni. Bocsásson meg, hogy betolakodtam!

- Nincs miért bocsánatot kérni -- felelte Clive, - helyesen tette, hogy idejött! Itt nyugodtan megvárhatja a vihar végét. Fáradjon beljebb!

Az asszony belépett. Lassan húzogatta a keztyűjét. Sapkáját ledobta. Clive közben megbámulhatta tüneményes szépségét.

Kékesfekete haja csapzottan lógott a homlokába. De azért szép volt. Cipője, harisnyája csupa víz. De azért elegáns volt. Kicsit fáradtnak látszott és fázott. De azért gyönyörű volt.

- Donka Dunne vagyok! Talán ismer is!

Clive ismerte ezt a nevet. Donka Dunne a legnagyobb new-yorki drámai színésznő volt. Sokszor látta már játszani. Nem csoda azonban, hogy ebben az állapotban nem ismerte meg.

- Clive Hirth a nevem! - mondta. - Boldog vagyok, hogy vendégül láthatom! Jöjjön át ide a másik szobába! Magára hagyom, amíg levetkőzik és adok egy ilyen pongyolát, amilyet rajtam lát.

Donka Dunne megköszönte és követte a férfit a másik szobába. Clive kikészített egy frottirtörülközőt és egy dressinggown-t. Visszavonult és becsengette Billt.

- Hozz forró teát és konyakot! - mondta.

Mire Bill mindent behozott, Donka Dunne is elkészült.

Clive meghökkenve állt, mert az asszony szépsége most már valósággal lenyűgözte. A házikabát szorosan tapadt pompás alakjához. Kékesfekete haját lesímította.

- Olyan szép, hogy ez már szinte fáj! - gondolta Clive.

Donka levetett ruháit a kandalló elé teregette, aztán leült a férfival szemben és mohón itta a forró teát. Két pohár konyakot is felhajtott. Utána megevett néhány szendvicset.

Közben nem beszélgettek. Donka evett, ivott, Clive pedig nézte.

Végre magához tért egy kicsit. Akkor leült a kandalló elé. Csendesen és nyugodtan mondta.

- Tudom, hogy egy kicsit kényelmetlenül érzi most magát. Ilyen esetekben nehéz beszédtemát találni. Maga fél, hogy bármit mond, tolakodónak tűnik. Engedelmével én kezdem hát a beszélgetést. Micsoda maga?

Már az első kérdésével zavarba hozta a férfit. Csakugyan, hát mi is ő voltaképpen?

- Legalább húszféle foglalkozásom volt eddig. Most még sem tudok magának válaszolni. Most ugyanis nem vagyok semmi.

Donka bólintott.

- Ez a villa a magáé?

- Igen.

Most már belejött ő is a beszélgetésbe. Magáról beszélt. Kalandos életéről. Küzdelmeiről. Az asszony kerekre nyitotta nagy, fekete szemét. Szinte falta az élményeket.

Cigarettára gyújtottak és Donka körülsétált a szobában. Figyelmesen nézte a képeket, műtárgyakat, aztán megállt a vitrin előtt.

- Sportérmek, serlegek! - mondta. - Maga sportember?

- Voltam - felelte Clive. - Másfél évig abból éltem Délamerikában, hogy jófajta pesokért és bolívárokért leütöttem embertársaimat. Ilyen ez a hivatásos ökölvívás! Az ember azt mondja: pénzt, vagy életet!

Az asszony kedvtelve nézett végig Clive-en. A férfi még mindig kitűnő erőben volt. Jól fejlett, kidolgozott izmait a házikabát sem tudta elrejteni. Szemmelláthatóan tetszett neki ez a kemény, sokmindenen keresztülment férfi.

Egyszerre ijedten pillantott karórájára.

- Szent Isten! - mondta - féltíz van! Mikor jutok én haza?

Clive kitekintett az ablakon.

- Az eső jobban ömlik, mint valaha! - felelte. - Ebben az időben teljességgel lehetetlen hazamenni. Maradjon itt! Van vendégszoba, van, aki kiszolgálja. Boldog leszek, ha vendégül láthatom!

Donka éles, fürkésző pillantást vetett a férfira, aki igyekezett tőle telhetően becsületes arcot vágni.

Egy pillanatig csend volt. Végre megszólalt.

- Rendben van! Itt maradok!

*

Hogy aztán mi történt és hogy az, ami történt, hogyan történt, Clive nehezen tudta volna elmondani. Valami mámoros ködfátyol takarta el előle azt a csodálatos éjszakát, amely új vágányra terelte az életét.

Donka csókolta meg először. A vacsoránál pezsgőt ittak. Rózsaszínű ködben láttak mindent. Clive észre sem vette, mikor karja, mint valami külön élőlény, az asszony hajlékony és karcsú dereka után nyúlt.

Az a csók végleg elkábította. Clive látta már Donkát csókolni azelőtt is, azóta is a színpadon, de ezt a csókot, ezt a vérbő, életteli teljes csókot nem hasonlíthatta semmihez.

Ittak, csókolóztak és újra ittak. Lobogó, féktelen jókedv vett erőt rajtuk. Clive számárságokat suttogott az asszony fülébe. Donka nevetett, mint akit csiklandoznak.

Clive egyetlen mozdulattal tépte le róla a saját házikabátját. A selyem reccsenve szakadt szét türelmetlen kezében.

Donka pillantásában felparázslott a rémület. Márványtermetét most már nem fedte semmi. Mikor a férfi karjára kapta, mint a pelyhet, már nem védekezett...

*

Ettől a naptól kezdve hetenként háromszor-négyszer ment fel Donkához. Donka a Broadway-n lakott, egy felhőkarcoló tizenkettedik emeletén, négyszobás szép lakásban.

Egy hónap múlva úgy érezte, hogy halálosan szereti. Nem értette magát, hogyan tudott eddig nélküle élni.

Néha leült Donkával szemben és percekig szótlánul nézte.

- Ha valaha megcsalnál, azt hiszem, megölnélek - mondta neki egyszer.

Donka nem esküdözött és nem fogadkozott. Csodálkozás látszott a szemében, amint tünődve Clive szemébe nézett.

- Azt hiszem - felelte, - egy nő sem ér annyit, hogy egy férfi szerelemfáltásból megölje!

Aztán lehúnyta a szemét és vágytól tikkadt hangon suttogta:

- Pedig nem hinném, hogy nyújthatna az élet annál nagyszerűbb élményt, mint mikor a szereltőnk féltékenységből megöl bennünket!

- Örült vagy, Donka! - felelte Clive.

- Igen, örült vagyok, de te tettél örültté. Csókolj meg!

Clive megcsókolta telt, forró száját. A vágy pedig fellobogott bennük magasan, pirosan, mint a fáklya.

*

Clive sohasem beszélt Donkának irodalmi tevékenységéről. Volt benne valami szemérmes szégyenkezés. Donka hivatásos művész volt, ő pedig - úgy érezte - egyszerű dilettáns. Félt, hogy nevetségessé teszi magát az asszony előtt.

De aztán egyszerre mégis belevágott az ördög sarkantyúja. Megirigyelte Donka dicsőségét. Féltékeny lett a tapsra, amely az asszony felé áradt esténként, mint dübörgő tengerhullámok.

Elhatározta, hogy nagy próbára teszi állítólagos tehetségét. Donka említette egyszer, hogy szeretne már filmen játszani. Biztosan szívesen is látnák. Meg is próbálná, ha akadna a számára valami jó szerep.

Clive tehát elhatározta, hogy megírja neki azt a filmszerepet. Akkor már fél éve szeretője volt az asszony. Úgy érezte, hogy a szeretője a szó legszorosabb értelmében, mert biztosan tudta, hogy őt így még nem szerette nő soha.

Meglepetést akart szerezni. Titokban hozzáfogott egy filmtörténet megírásához. Írt, írt hosszú éjszakákon keresztül.

Az alkotás láza erőt vett rajta. Ezekben a napokban csak a film létezett számára, annak élt és abban élt.

Vízióiban maga előtt látta Donkát, amint az ő filmje főszerepét játsza, az ő szavait mondja, látta, hogy a filmen szeret egy férfit, de ezen a férfin keresztül is csak őt szereti.

És elkészült a darab. Hideg borzongás szaladgált a hátán, mikor egy éjszaka, vagy inkább hajnaltájban, odaírta a sűrűn teleírt papírlap aljára, hogy: «vége». Érezte, hogy jó és szép, amit írt és elképzelte, amint Donka a nyakába ugrik és megcsókolja és megköszöni. És elképzelte, hogy elkészül a film és ő együtt hajlong a közönség előtt Donkával.

Látta magát a lámpák vakító fényében, fogta az asszony kezét és arra gondolt, hogy lám, emberek, ti most engem ünnepeltek, azt hiszitek, hogy ezt a szép filmet nektek írtam, pedig ez nem igaz, mert én neki írtam, Donka Dunnének, a világ legcsodálatosabb asszonyának, annak jeléül, hogy szeretem.

Délután aztán gondosan becsomagolta a kéziratot, vette a kalapját, botját és elindult Donkához.

Tudta, hogy a meglepetés teljes lesz. Donka nem is várja, mert azt mondta neki, hogy dolga van.

Jókedvűen füttyörészett, mikor a lift felrepítette a tizenkettedik emeletre. A színésznő lakásához kulcsa volt. Most elővette és még mindig füttyörészve kinyitotta az ajtót.

Az előszobába érve, letette a csomagot, kalapját és botját, az ajtóhoz lépett, kezét rátette a kilincsre és akkor...

... és akkor ezt hallotta:

- Ugyan menj, darling, csak nem gondolod, hogy komoly a dolog evvel a Clive-vel. Hát nem érzed, hogy csak téged szeretlek? Nem érzed a hangomon. Nem látod a szememen? Nem érzed a csókom ízén?

- Jó, jó - mondta egy férfihang, - ezek csak szép szavak. Főzni, azt tudsz! Csak hogy engem nem szédíthet ám meg minden macska, fiacskám! Túl sokat vagy együtt azzal a fiatal-emberrel. Ne tagadd, hogy szereted!

- De tagadom - csattant fel Donka hangja. - Igenis, tagadom. Az egész csak egy kis flört. Olyan keveset vagy velem. El kell üznöm valamivel az unalmamat! Hagyj már békét! Órák óta folyton erről beszélsz.

- Igenis, beszélek! Miért vagy vele annyit együtt?

- Szimpatikus fiú. Halálosan szerelmes belém, szegény. Aztán meg sajnálom is egy kicsit. Nagyon összetörné a dolog, ha kidobnám. És még valami. Sok pénze van. Nekem pedig minden pénz kevés. Minél többet keresek, annál több kell. Hiszen tudod!?!...

Clive fogai csikorogva vágódtak össze, amint ott hallgatózott. Szóval ez az igazi Donka Dunne! Két ízben adott neki pénzt. Elég tekintélyes összeget. Nem is törődött vele. Odaadta volna neki az egész vagyonát, ha az asszony kéri.

Borzalmas volt ez a pár perc, ott az ajtó előtt. Cliveben összedőlt minden. Halántékán vadul lüktettek az erek. Szíve úgy dobogott, mintha ki akarna ugrani a melléből.

Meg kellett támaszkodnia az ajtófélfában, úgy elgyengült.

Aztán szilajul csapott fel benne a düh. Egy pillanatig arra gondolt, hogy berohan és agyonveri őket. Ekkor ismét megszólalt odabent a férfi.

- Igazán szeretsz?

- Kimondhatatlanul.

- Ha valaha megtudnám, hogy megcsaltál, megölnék.

Donka hallgatott egy pillanatig.

- Azt hiszem - mondta aztán, - egy nő sem ér annyit, hogy egy férfi szerelemfáltásból megölje!

Kis ideig csend volt.

- Pedig nem hinném, - folytatta aztán Donka, - hogy nyújthat az élet annál nagyszerűbb élményt, mint mikor a szeretők, féltékenységből megöl bennünket?

Clive öklébe harapott, hogy fel ne ordítson. Kezébe kapta kalapját, botját és ész nélkül kirohant az előszobából.

Úgy rohant az uccákon, mint egy örült. Nem tudta, merre és nem tudta, minek?

Aztán egyszerre halálosan elfáradt. Intett egy taxinak és hazavitette magát.

Csak otthon vette észre, hogy a kézirat nincs meg. Vagy otthagya Donkánál, vagy elvesztette.

*

Azon az éjszakán nem aludt egy szemernyi sem. Szitkozódva és fogcsikorgatva fetrengett az ágyán. Még sírt is.

Emiatt a sírás miatt módfelett szégyelte magát. Gyerekkora óta nem sírt. Egészen elszokott már a könnyektől. Most azonban öklöbeszorított kézzel, elkeseredetten ült az ágyán, sírva és ordítva hívta Donkát, az egyetlen asszonyt, akit szeretett. Szeretett az örülésig, tönkremenésig, elpusztulásig...

De Donka nem jött. Nem hallotta Clive Hirth hívó szavát. Talán akkor is ott feküdt annak a másik férfinak a karjában és időnként felcsilingelt nagyon ismerős ezüstharangnevetése, mintha csiklandoznák.

Reggel nyolc óra is elmúlt már, mikor végre elnyomta az álmot.

Délután aztán elhatározta, hogy felmegy az asszonyhoz. Érezte, hogy helytelen, sőt megalázó egy kicsit ez a látogatás, de mindenáron beszélnie kellett vele. Nem tudott szó nélkül napi-rendre térni a nagy csalódás felett.

Donka mosolyogva fogadta. Meg akarta csókolni, de Clive odébb tolta.

A színésznő meglepődve nézett rá.

- Mi az, Clive, valami baj van?

- Nincs semmi baj! Ki volt tegnap nálad?

Donka egy pillanatig hallgatott.

- Senki - mondta végül, - senki, akit érdemes volna megemlíteni. Nem is értem, miért kérded?

- Ki volt tegnap nálad?

- Ejnye, de konok vagy! Hát nézzük csak, ki is volt? A manikűrösnőm!

- És?

- És... a masszírozónő!

- És?

- És... ej, hát ki is volt még?... a francia tanár... Azt hiszem, ismered az öreget?

- Ismerem. Ki volt még itt?

- Senki!

- Nem igaz. Ki volt még itt?

- Mondom, hogy senki!

- Mondom, hogy nem igaz! Beszélj!

A vér lassan lefutott az arcából. Sápadtan, kapkodva mondta:

- Igazán nem tudom, mit akarsz ezzel a konok vallatással?... Igaz, meg is feledkeztem róla!... Arthur Gordon volt itt!

- Ki az az Arthur Gordon?

- Ujságíró. A New-York Times munkatársa.

Clive fel-alá járt a szobában. Idegessége nőttön nőtt. Hirtelen az asszony felé fordult.

- Ezzel az... emberrel... csalsz meg? - tördelte izgatottan.

Donka felkapta a fejét.

- Örült vagy! - mondta nyugodt hangon, de torkában ott bujkált a félelem.

A férfi hozzálépett és kemény kézzel fogta meg a vállát.

- Ne hazudj, Donka! - mondta rekedten. - Semmi értelme a hazudozásnak! Mióta vagy a szeretője?

- Hagyj! Nem bírom ezt a vallatást!

- Mióta vagy a szeretője? - ordította Clive, - Beszélj! Ne tagadj, úgy is tudok mindent. A te szádból akarom hallani! Te rongy!

Donka kiszabadította vállát a kemény szorításból. Most már rákvörös volt.

- Hát ha rongy vagyok, akkor rendben van! - kiáltotta. - Mit vársz egy ilyen rongytól, mint én? Miért vagy meglepve? Igenis, a szeretője vagyok! Mi közöd hozzá? Három hónapja vagyok már, ha tudni akarod!

- Szereted?

- Nem szeretem! Épp úgy, ahogy téged sem! Csak épp kellettetek, hát megszereztelek benneteket!

- Donka!

- Most már jobb, hogy tudod? Boldog vagy? Minek kellett ez? Egyebet sem tudtok, csak a dolgokat felkavarni! Férfiak!

- Hallgass. A szerelmem, fenntartás nélkül való szerelmem nem volt neked elég? Te szemét! Új férfira vágytál, te utolsó? Egy már kevés neked? Ne hozzak még egy párat az uccáról?

Clive még sohasem látta Donkát olyannak, amilyen most volt. A szemében valami furcsa tűz lobogott, egy elszabadult hajfűrt a homlokába lógott, fogai úgy villogtak, fehérén és kegyetlenül, mint egy ragadozónak, arcán lekicsinylés ült. Gúnyosan mondta:

- Ez nem is rossz ötlet! Nem bánom, hozhatsz! De ügyelj rá, hogy jóképűek legyenek.

A következő pillanatban rettenetes pofont kapott. Hanyatt bukott és lezuhant a széles heverőre.

Clive kezében még ott zsibbadt az ütés ereje. Agyát elborította a vér. Egy gonddal és gyengéd ápolgatással életrekeltett álmodat temetett el ezzel a pofonnal.

Ha Donka sírt volna, Clive talán megbánja, amit tett, de nem sírt. Gyűlölködve, összeszorított foggal némán nézett a férfira. Ez a gyűlölettel telt némaság teljesen megőrizte Clivet. Fogcsikorgatva ugrott rá.

Ütötte. Nyitott tenyérrel, kifordított kézzel, ropogva, összeszorult ököllel ütötte, vágta, eszméletlen dühében.

Donka most sem sírt. Nem jajgatott. Összeszorította a fogát, arca elé emelte a karját, de nem védekezett.

Clive pedig ütötte. Vakon és veszettül. Úgy ütötte, ahogy embert még soha. Donka csontjai ropogtak, ruhája cafatokban szakadozott le róla. A szája vérzett. Testét kék és piros foltok borították. És hangtalanul, jajszó nélkül tűrte a borzalmas verést. Clive maga csodálkozott később a legjobban, hogy nem ütötte agyon. Bámulatos volt a szívóssága.

Még egy utolsót, retteneteset ütött, aztán úgy érezte, hogy valami megpattan benne a dühtől, vagy az erőfeszítéstől. Sötét lett körülötte minden és ájultan esett össze.

*

Mikor magához tért, első pillantása Donkára esett. Széttépett pongyoláját másikkal cserélte fel. Arcán kék és zöld foltok. Meztelen karján szintén. Orra és szája dagadt volt.

Ettől eltekintve nyugodtan ült a telefon előtt.

- Igen, itt Donka Dunne beszél. Legyen szíves megmondani az igazgató úrnak, hogy ma és holnap este nem léphetek fel. Elestem a lépcsőn és nagyon összetörtem magam... Köszönöm, jó napot.

Letette a kagylót és a férfi felé fordult.

- Nem értem, hogy valakinek ilyen gyenge természete legyen. Egy kis veréstől már elájulsz. Különösen akkor, amikor nem is te kapod a verést, hanem te adod!

Clive nem törődött a gúnyolódással, feltápászkodott és úgy-ahogy, rendbehozta magát.

- Donka - mondta, - én nagyon is elragadtattam magam. Végtelenül sajnálom! Nem voltam eszemnél. Szeretném, ha a dolog nem történt volna meg! Hajlandó vagyok az elmaradt fellépéseidért és az esetleges orvosi költségek fedezésére megfelelő anyagi kárpótlást nyújtani. Természetesen többé nem jelentkezem nálad és nem óhajtom a további érintkezést. Ez nehéz

lesz, mert nagyon szeretlek. Ez a szerelem azonban már az én privát ügyem. Neked semmi közöd hozzá! A csekket majd elküldöm!

Donka szó nélkül bólintott. Clive megfordult és kifelé indult. Az ajtóban megállt.

- Tegnap, mikor itt voltam, az előszobában felejtettem egy csomagot!

- Nem tudok róla!

Clive kiment és körülnézett. A kézirat nem volt sehol. Kicsit kereste, aztán vállat vont. Hiszen nem is fontos. Donkának írta és ha Donka megszűnt számára létezni, akkor már nem érdekli a kézirat sem.

Elment. Mikor kilépett a kapun, érezte, hogy meghalt benne minden.

*

Clive pokoli módon szenvedett. Úgy érezte magát, mint aki elől elzárják a szabad levegőt. Úgy kívánta Donkát, hogy majd beleőrült. Sokszor volt már azon a ponton, hogy felhívja telefonon, de mindig erőt tudott venni magán és lemondott erről a gyengeségről.

Egyszer felment valamilyen ürüggyel a New-York Times szerkesztőségébe, csak azért, hogy megnézzze azt az Arthur Gordont.

Jól megtermett, feketebajuszú fiatalember volt. Clive természetesen nem óhajtott beszélni vele, csak látni akarta.

Esténként ott ácsorgott a Broadway-n és felnézett Donka ablakaira. Valami úgy húzta oda. Egyszer már elindult, hogy felmegy, de idejekorán visszatért. Egy másik alkalommal már be akart menni a kapun, mikor egy férfi jött ki rajta.

Arthur Gordon volt.

- Tőle jön! - gondolta Clive.

Megfordult és hazament. Többé nem ácsorgott Donka Dunne kapuja előtt.

*

Három hónap telt el. Ezalatt az idő alatt Clive egyszer sem látta Donkát. Pedig szerette volna látni legalább. De erős maradt.

Aztán egy napon bekövetkezett a tragédia.

Egy színházi ujság került véletlenül Clive kezébe. Szórakozottan lapozgatott benne. A hollywoodi hírek között egyszerre meglátta Arthur Gordon nevét.

«New-York-i ujságírókat avat a Pax-Brodwy Filmvállalat. Mr. Arthur Gordon, a New-York Times kitűnő, fiatal munkatársa első filmjét befejezték. A gyönyörű történetet Georg Kentucky alkalmazta filmre. Főszerepét Clodette Colbert játssza. Címe: Mámor...»

Néhány mondatban elmesélte a film tartalmát. Befejezésül ezt írta:

«Munkatársunk beszélt Arthur Gordonnal. Az újdonsült szerző még sohasem volt Hollywoodban. Nagy elfoglaltsága miatt a felvételekhez sem mehetett el. Csak most fog bemutatkozni a Pax-vállalat vezetőinek és művészeinek. Ma délután ugyanis repülőgépen indul Hollywoodba, hogy legalább a holnap esti házi-bemutatón jelen lehessen.»

Clive kezéből kihullt az ujság. Pillanatokig nem kapott levegőt. Mikor egy kicsit magához tért, újra elolvasta a film tartalmát.

Igen. Semmi kétség. Ez az ő filmje volt. Ugyanaz, amit Donka Dunne-nek írt. Szóról-szóra, betűről-betűre.

Arthur Gordon tehát nemcsak Donkát rabolta el tőle. Ellopta a témáját is. Megtalálta akkor... azon a rettenetes délutánon, az előszobában és igen hasznosan használta fel.

Ellopta tőle a sikert. A tapsot, amire úgy vágyakozott. Számtalan álmatlan éjszakájának, keserves munkájának eredményét. Ellopta tőle az életet.

Ez az újabb csapás egészen lesujtotta. Maga sem tudta, meddig ült ott összetörve és kétségbeesve.

- Hát most más ember fogja learatni az én munkám gyümölcsét! - gondolta. - Más embernek fog tapsolni a híres hollywoodi bemutatómozi még híresebb starközönsége!

Hogy a pénzt is más ember kapja majd, az ő tiszteletdíját, arra nem is gondolt. Őt az érintette a legkevésbé.

Egyszerre felugrott. Hát nem! Nem hagyja ennyiben a dolgot! Nem hagyja, hogy Arthur Gordon olyan símán jusson az ő sikeréhez!

Autóba ült és a New-York Times szerkesztőségébe rohant.

Öreg altiszt üldögélt az előszobában.

- Mr. Gordont keresem! - mondta Clive.

- Az a kérdés, melyiket? - felelt az öreg.

- Hát hány Gordonjuk van?

- Bizony, van nekünk vagy három darab!

- Nos, én Arthur Gordont keresem!

- Pont az nincs itt, kérem! Ma délután elutazik. Otthon van. Biztosan csomagol.

- Adja meg a címét gyorsan, öregem!

A címmel a zsebében ismét beült az autóba és Arthur Gordon lakására hajtatott.

Nem volt türelme megvárni, míg a liftes előcsoszog, gyalog rohant fel a negyedik emeletre.

Kétszer-háromszor kellett csengetnie, míg végre kinyílt az ajtó. Arthur Gordon állt előtte.

- Mit parancsol? - kérdezte az ujságíró.

- Önt keresem! Egy kis beszédem volna önnel!

- Kihez van szerencsém?

- Clive Hirth vagyok!

Gordon kicsit rosszkedvűen húzta el a száját.

- Kérem, én most el vagyok foglalva. Nagyon fontos, amit közölni akar velem?

- Igen. Nagyon fontos.

- Elutazás előtt állok. Egy óra múlva indul a repülőgép. Nem várhatna a mondanivalójával egy pár napig?

- Nem várhatnék! A mondanivalóm nem tűr halasztást!

Gordon kedvetlenül vont vállat.

- Hát tessék! - mondta. - Ha mindenáron akarja, fáradjon be. De csak néhány percre.

Clive belépett. Gordon utána ment. A szobában mindenfelé fehérneműk, ruhák, egy bőrönd, frakkját a szék karján.

Az újságíró helyet mutatott egy karosszékből és cigarettásdobozt adott Clive elé. Clive visszautasítóan intett, Gordon azonban rágyújtott és várakozásteljesen nézett vendégére.

- Már hallottam az ön nevét - mondta. - Valószínűen Donkáról van szó. Hát tessék! Hallgatom.

- Téved - felelte Clive, - nem Donkáról van szó. Hanem önről.

- Rólam? Nem értem...

- És rólam! Mi azonban csak mellékszereplők vagyunk. Legfőképpen a filmről van szó.

Gordon elsápadt. Cigarettáját kicsit zavartan morzsolgatta.

- Miféle filmről beszél?

- A «Mámor» című filmről.

- Az... én... filmemről?

- Na, ne túlozzuk el a dolgot. Mondjuk talán, hogy az én filmemről.

Gordon mostanáig hetykén állt Hirth előtt. Kezét nadrágzsebébe dugta. Időnként lábujjhegyre állt, aztán visszaereszkedett a sarkára. Hirth szavaira azonban minden erőltetett fölényét elvesztette és megkapaszkodott egy székek karfájában.

- Az ön filmjéről? - kérdezte rekedten.

- Igen. Amit ön megtalált Donka előszobájában. Magával vitte, elolvasta, látta, hogy használható ötlet, erre elküldte Hollywoodba, a Pax-Brodwy filmgyárhoz. A gyár elfogadta, szerződést küldött önnek. Megcsinálta a filmet. Holnap van a premierje. Így van?

Amíg Hirth beszélt, Gordon arca egyre pirosabb lett. Pillantása bizonytalanul szaladgált a szobában, egyik pontról a másikra. Végre megszólalt:

- Tagadom!

- Hiába tagadja! Szórol szóra így történt, ahogy mondtam!

- Bizonyítsa be!

- Nem tudom bebizonyítani! Titokban írtam. Nincs rá tanúm. Nem számítottam arra, hogy a kéziratom ilyen csirkefogó kezébe kerül valamikor!

Gordon felugrott.

- Most már elég volt! Nem tűröm ezt a hangot! Takarodjék!

- Na, fiatalember, ilyen könnyen nem intéz el engem. Vegye tudomásul, hogy maga ma nem utazik el arra a premierre!

- Akadályozza meg!

- Megakadályozom! Figyelmeztetem, szívlelje meg az ajánlatomat. Maga most szépen leül az íróasztalához, papírt és tollat vesz elő és levelet ír a Pax-Brodwy filmvállalatnak. Megírja, hogy a film szerzője én vagyok. Ettől eltekintve írhat, amit akar és kihúzhatja magát ebből a helyzetből, ahogy tudja. A titoktartásomban megbízhat! Senkinek nem fogom elárulni!

Gordon gúnyosan mosolyogva hallgatta végig.

- Szép, nagyon szép ajánlat. Csak ép egy örültet kellene találni hozzá, aki elfogadja.

Hirthből erre a szemtelenségre egyszerre elszállt minden düh. Nyugodt hangon felelte:

- Ha nem fogadja el ezt a kényelmes megoldást, úgyis jó. Egy dologra figyelmeztetem. Ezt a szobát nem hagyja el ma!

Gordon mégjobban elsápadt.

- Fenyveget?

- Nem, csak figyelmeztetem. Maga nem utazik Hollywoodba. Vagy én, vagy senki!

Gordon megvetően legyintett.

- A fenyegetéseitől nem ijedek meg. Maga nem tudja bebizonyítani, hogy elloptam a témáját, a többi pedig nem érdekel. Szívesen venném, ha távozna, mert a repülőgép ötvenöt perc múlva indul. Nem akarok elkésni a holnapi premieremről.

Arcátlansága ismét felbőszítette Hirthet.

- Gazember - kiáltotta. - Egy lépést sem megy innen. Nem fogja élvezni az én vérrel megírt munkám eredményét! Csirkefogó!

A többi pillanatok alatt történt. Clive, mikor később utána gondolt, kétségtelenül meg tudta állapítani a dolgok végzetszerűségét. Megtörtént, mert meg kellett történnie.

Utolsó szavainál ugyanis Gordon nekiugrott. Balkézével elkapta Clive torkát, ökölbeszorított jobbkezeével pedig állon vágta.

Jól kiszámított, hatalmas ütés volt. Más ember le is feküdt volna tőle. Clive azonban nagyobbakat is kapott annakidején Rio de Janeiro-ban.

Kitépte magát Gordon keze közül és villámgyorsan ütött. Balkezes ütése pontosan találta el Gordon lengőbordáját.

Gordon felhőrdült. Pillanatokig kapkodott levegő után. Clive időt hagyott neki, amíg magához tér. Nagy hiba volt.

Gordon magához tért és azonnal rárontott ismét. Szívósságából és ütései pontosságából Clive megállapíthatta, hogy gyakorlott boxolóval áll szemben. Gordon ütései sűrűn záporoztak állára és gyomrára. Feltétlenül gyorsabb volt, mint Clive.

- Vigyázni kell - gondolta Clive. - Ez az ember veszélyesnek látszik.

Ezután csak biztos találat kilátásánál ütött. Összeszorított foggal, vak dühvel és némán verekedtek. Ez a hangtalan küzdelem félelmetes volt. A némaságot csak időnként törte meg egy felborult szék, vagy összetört bútordarab robaja.

Clive végre észrevette, hogy ellenfele fáradni kezd. Lélegzete szakadozottá vált, ütései már nem voltak pontosak.

Clive ekkor megcsúszott az egyik szőnyegen, Fél térdre esett. Gordon nem volt olyan kíméletes, mint ő. Azonnal ráugrott és teljes erejéből feléje ütött.

Csodával határos, hogyan tudta abban a helyzetben kikerülni az ütést. A következő pillanatban már talpon volt és ökle lezuhant Gordon gyomorszájára.

Gordon fájdalmas arccal kétrét görnyedt. Szeme révedezve járt ide-oda a szobában. Végre megállapodott az íróasztalon fekvő revolveren, melyet az utazás miatt készített oda.

Egy szempillantás alatt ott termett, de akkorra már ott volt Clive is. Pár másodpercig hangtalanul és fogcsikorgatva viaskodtak. Minden attól függött, kinek sikerül felkapni azt a veszélyes kis szerszámot. Aki kézbe kaparintja, élve megy ki innen. A másikat már csak viszik.

Clive most látta, hogy eddig nem is volt komoly a dolog. Csak most vált igazán komollyá. Most már nagy volt a tét: az életük.

Egy pillanatra elernyedtt Gordon karja. Ez elég is volt Clivenek. Felkapta a revolvert az íróasztalról és lőtt.

Arthur Gordon arcára valami különös, mérhetetlen csodálkozás ült ki. Két kezével előrekapott. Megkapaszkodott az íróasztal szélében. Ajka rángatózott. Tágranyitott szeme lassan homályosodott. Inge közepén vörös folt jelent meg, amely állandóan növekedett. Szája kinyílt, mintha beszélni akarna.

- Szitkozódni fog - gondolta Clive. - Meg fog átkozni.

Ott álltak egymással szemben. És Arthur Gordon megszólalt:

- Donka! - suttogta alig hallhatóan.

Vér buggyant ki a száján. Egy pillanatig még állt, szálfegyenesen, aztán egész hosszában végig bukott a földre.

Mikor Clive hozzálépett, már nem élt.

*

Valószínűen csak pár percig ült ott egy karosszékbe roskadva a halott mellett, de ez a pár perc napoknak, sőt éveknek tűnt előtte.

Végre felállt. Lenézett a halálbadermedt testre.

- Arthur Gordon - mondta halkan, - lelkiismeretlen csirkefogó voltál, megloptál, aljasul, utolsó módon, de megbocsájtok neked, mert az utolsó szavaddal azt a nevet mondtad ki, amelyet én suttogtam volna, ha történetesen neked sikerül felkapni és elsütni a revolvert. Nem haragszom rád, mert azt a valakit hívtad halálod pillanatában, aki miatt nemcsak meghalni tudtam volna, hanem, aki miatt - látod - ölni is tudtam!

Ez volt a halotti beszéd Arthur Gordon felett. Aztán felébredt benne az életösztön.

- Menekülni! - ez volt az első józan gondolata.

Ekkor ismerős írást pillantott meg az íróasztalon. Levél volt. Azonnal megismerte Donka szálkás betűit. Csak egy pillanatig habozott és már olvasta is:

«Drágám, a tizharmincas repülőgépen előremegyek. A premierig nem mutatkozom, mert még jobban idegesítenélek. Légy nyugodt, feltétlenül ott leszek és együtt fogok aggódni veled - ha nem is leszek melletted - első megérdemelt sikeredért. Igen, Arthur, tudom, hogy sikered lesz. Én akarom. Látni akarlak a lámpák előtt, a reflektorfényben, amint a függöny elé tapsolnak és te megköszönöd az ünneplést. Én fogok a legjobban tapsolni.

Donka.»

Clive úgy érezte, hogy ha a címzett nem feküdne mellette holtan a földön, hangosan el kellene nevetnie magát.

«Első megérdemelt sikeredért» - gondolta. - Ezt kitűnően megfogalmazta. Na, mit szólsz ehhez Arthur Gordon?

De Arthur Gordon nem felelt. Viaszsárga arccal feküdt a földön. Mellén a vörös folt olyan volt, mint egy nagy kitüntetés.

- Te fogsz a legjobban tapsolni, Donka Dunne? - mondta hangosan Clive. - Te akarsz a leg-hangosabb lenni az ünneplők közt? Hát jó. Nem rabolom el tőled ezt a mulatságot. Sikeres szerzőt akarsz látni? Meglesz. Gondoskodom róla.

Órájára pillantott. Még húsz perc van a repülőgép indulásáig. Szinte hihetetlen. Harmincöt perccel ezelőtt egy ember ajtót nyitott neki. Harmincöt perccel ezelőtt még erős, egészséges, jól megtermett ember volt, aki mosolygott, gúnyolódott, veszekedett és verekedett. Még hozzá jól verekedett. Megszorította Clive Hirthet, Délamerika nagyközépsúlyú bajnokát. És most itt fekszik. Mozdulatlanul.

Hollywoodban, a film fővárosában pedig holnap ilyenkor várni fogják az új darab szerzőjét, Arthur Gordont. Már alig várják, hogy megismerkedjenek vele.

Helyes. Arthur Gordon megérkezik majd idejekorán.

*

James Strafford, Arthur Gordon barátja, füttyörészve fordult be a Washington avenue-i ház kapuján. Mutatóujját a kalapjához emelte, amikor elhaladt a portás mellett.

- Jónapot, öreg cerberus, itthon van Mr. Gordon?

- Itthon, Mr. Strafford.

Strafford füttyörészve lépett be a liftbe. Általában mindig füttyölt. Füttyölt, ha jó kedve volt, füttyölt, ha kellemetlenség érte, füttyölt, ha pénzhez jutott és füttyölt, ha kiadta az utolsó centjét is.

Nagyon szerette a nőket. Egyik baj és kellemetlenség a másik után érte, felelőtlen kalandjai miatt. Egy alkalommal egyik barátnője szabadította ki egy megvadult amazon körmei közül, aki kutyakorbáccsal akart elégtételt venni magának az őt ért sérelemért. Mikor az amazon tépetten és lihegve eltávozott, a szabadító megforgatta feje fölött a korbácsot és ugyancsak lihegve mondta:

- Na, ettől a bestiától megszabadítottalak, te csirkefogó, de kíváncsi vagyok, ki szabadít most meg tőlem?

Ezek a kínos ügyek nap-nap után ismétlődtek. Strafford már egészen megszokta őket.

Most azonban nagyon nagy bajban volt. Olyan nagyban, hogy mikor becsengetett Arthur Gordon ajtaján, még füttyörészni is elfelejtett.

Az éles csengetés mintha nem is kívülről jött volna, hanem az agyában csendült volna fel Clive Hirthnek.

Mintha rúgó lökte volna, úgy egyenesedett fel a holttest mellől, amelynek zsebében az utánózáshoz szükséges iratokat keresett.

- Csengettek! - suttogta bágyadt ajakkal. - Végem van!

Az óriási izgalomból még mindig nem tért magához. Ez az újabb esemény, amit nem látott előre, most egészen megbénította.

- Talán nem is itt csengettek! - próbálta megnyugtatni magát. - Talán a szomszédban és a vékony falak miatt hallatszík ide!

Egy újabb és még az előbbinél is türelmetlenebb csengetés azonban eloszlatta minden reményét.

- Kétségtelen, valaki be akar jönni!

Kezét lüktető halántékára szorította.

- Ez keresztülhúzza minden számításomat! Hiszen tudom, hogy le fognak tartóztatni, de nem most. Most még nem szabad... Nem lehet... Csak egy napot még! Nekem okvetlenül el kell mennem! Ott kell lennem... Azután nem bánom, akármi lesz, de most még nem!...

A csengő harmadszor is felrikoltott odakint.

- Valamit tennem kell! - mondta Clive.

Kiment az előszobába és megállt az ajtó előtt. Letompított hangon, szinte suttogva kérdezte.

- Ki az?

Izgatott hang szólalt meg odakint.

- Te vagy az, Arthur?

- Igen... Persze, hogy én!... Ki az?

- Ugyan, hát nem ismered meg a hangom? Én vagyok, na!

- Ki az az én?

- Ejnye, ne viccelj már, te vén orangután, James van itt. James Strafford.

Clive tehetetlen mozdulatot tett, esze azonban villámgyorsan váltott. Látta, hogy itt csak bátorság segít.

- Te vagy az? - suttogta. - Szervusz, öregem! Mit akarsz?

- Hogy-hogy mit akarok? Talán beengednél előbb? És miért suttogsz?

Clive nagyot lélegzett.

- Ugyanazért suttogok, amiért nem engedlek be. Azt hiszem, érted a dolgot?

- Azt hiszem, értem! - hangzott kívülről. - Valószínűen nem vagy egyedül?

- Eltaláltad!

- De hiszen Donka nincs New-Yorkban már!

- Nem Donka!

- Értem, öreg csibész! De az előszobába csak beengedhetsz!

Clive nagyon ideges lett.

- Hogy gondolsz olyat? Minden pillanatban kijöhet. Csak nem teszem ki ekkora kellemetlenségnek?

Egy pillanatig csend volt odakint.

- Már pedig, pajtáskám, okvetlenül segítened kell nekem. Rettentő nagy bajban vagyok!

- Pénz kell? Adhatok!

- Fenét! Sokkal nagyobb baj. Szórakozottságból két nőnek adtam randevút ma délutánra.

- Hát, fiam, én ezen nem tudok segíteni! Mondd le az egyiket és kész!

- Lehetetlen. Az egyik nő a Rotter cirkusz késdobáló-sztárja. Képzeld el, milyen sorsra jutnék, ha ujját húznék vele.

- Hát mondd le akkor a másikat!

- Megőrültél? Tudod kicsoda a másik? Ugyanannak a cirkusznak az erőművésznője!

Clive minden izgalma ellenére kénytelen volt elmosolyodni.

- Na ez csakugyan kellemetlen. Két tűz közé kerültél. De mit segíthetnék ezen én?
- Arra gondoltam, hogy te elmennél az egyik randevúra a nevemben.
- Hát nem ismer?
- Telefonon ismerkedtünk meg!
- Melyikkel?
- Az erőművészennővel.
- Hát, fiam, ez most lehetetlen! Be kell látnod!
- Öregem, nem hagyhatsz cserben! Ezek a bestiák kivégeznek, ha becsapom őket. Eressz be!
- Nem lehet! Mondtam már! És különben is, este utazom!
- Hát jó! Még több, mint egy óra időm van. Elmegyek. Egy óra alatt megszabadulhatsz a hölgytől, aki nálad van és akkor segíthetsz rajtam. Jó?

Clive gondolkozott egy pillanatig. Láttá, hogyha nem igéri meg a segítségét, sokkal többet kockáztat.

- All right! - mondta. - Egy óra múlva visszajöhetsz!
- Köszönöm!

Kintről távolodó lépések és füttyszó hangzott. Clive feszülten figyelt. Mikor minden elcsendesedett, megfordult és megindult újra a szobába.

- Hallatlan! - mondta bosszankodva. - Tíz értékes percet elvesztegettem! Bohózat egy dráma kellős közepén! De most már gyérünk! James Strafford majd csak segít magán, ahogy tud!

Gyorsan összekapkodta a holmiját és egy utolsó pillantást vetve a holttestre, kisértett a szobából.

*

A repülőgép propellerzúgása vad indulót vert Clive Hirth dobhártyáján. De lehet az is, hogy nem a propeller volt, csak a vér. A vére, amely vadul lüktetett ereiben, feszítette a halántékát és elhomályosította öntudatát.

- Öltem! - Ez a rettenetes szó remegett át minden pillanatban az idegein. - Kioltottam egy emberéletet!

Hiszen igaz, ez a harc életre-halálra ment. Valakinek meg kellett halnia kettőjük közül. Ő volt az erősebb. Régi természeti törvény ez. Kár meditálni felette!

Igaz, ez az ember nagyot vétett ellene. Talán nagyobb, mintha megölte volna. Azokat vette el tőle, amik a legkedvesebbek voltak neki. Amik fontosabbak voltak az életénél. A szerelmet és a sikert...

Az egyik utas most feléje ordított valamit a propeller-robajon keresztül. Nem értette. Visszaordított. Az sem értette. Tovább szöhetett gondolatait.

Az este lassan leszállt. Időnként villanyfények gyultak és villantak a mélyben. A fehérkabátos pincérek vacsorát hoztak. Clive evett néhány falatot, aztán eltolta maga elől a tányért. Később elnyomta az álmot.

Ragyogó napsütésben ébredt fel. Első gondolata ismét a tegnapi dráma volt.

Talán okosabb lett volna elmenekülni. Minek? Úgyis elfogják. Aztán meg önmaga elől úgy sem tudna menekülni.

Mindenesetre a legnagyobb számárság, amit tehet, hogy most odamegy. Hátha vannak ott ismerősei Arthur Gordonnak és azonnal leleplezik őt.

Vállat vont. Most már mindegy. Tartozik magának ennyivel. És Ilonkának. És a tehetségének, amelyben ez a film született...

A délelőtt lassan eltelt. A gép már ereszkedik is lefelé.

Símán, zökkenő nélkül érnek földet.

Kiszállás. Egy nyurga fiatalember Arthur Gordon nevét kiabálja. Clive odamegy hozzá.

- Arthur Gordon vagyok! - mondja rekedten.

Egy pillanatra végigborzongatja a gondolat, hogy hátha már az első ember is ismerőse annak a másiknak, aki most ott fekszik némán... Hátha ez a nyurga ifjú most rámered majd és azt mondja: «ne tréfáljon, kérem, én Arthur Gordon unokaöccse vagyok» vagy a barátja, vagy a sógora, vagy...

De egyelőre nincs baj. A fiatalember lelkesen rázza a kezét.

- Brown vagyok, a Pax titkára! Örülök, hogy szerencsésen megérkezett. Jöjjön, már alig várják, hogy megismerhessék odabent. A filmje remek! Tegnapelőtt levetítettük! Világsiker lesz!

Csukott, sötétkéék autóhoz vezeti. Már indulnak is. A Pax Brodwy-filmgyár óriási épületében hasonló izgalom és hasonló szívélyes fogadtatás. A vállalat elnöke, az öreg Sam Brodwy keményen megszorítja a kezét.

- All right, boy, all right, kitűnő a filmje! Nagyon meg vagyok elégedve. Ha akar, négy új filmre szerződhet hozzánk. Nagyszerű érzéke van a dolgokhoz! Enni akar, vagy inni?

Inni? Ez kiváló ötlet. Ez talán erőt fog adni az elkövetkezendőkhöz.

Bevonultak Sam Brodwy pompás irodájába. Skót whiskyt ittak és Brodwy óriási havannát dugott Clive fogai közé. Ő maga adott tüzet is.

A többiek bámulva néztek össze, mert az öreg Brod ilyen irányú ténykedése a legnagyobb kitüntetésnek számított, sőt a megbecsülés teteje volt.

Ittak és füstöltek. Brodwy azt mondta, hogy a küldött előlegén kívül még kétezerháromszáz dollár jár a szerzőnek.

Már írta is az utalványt.

- Brand igazgató úrnál felveheti a pénzt. Most nem tartóztatom tovább, mert át kell öltöznie. A szerződéseket majd holnap aláírjuk. Okvetlenül szükségem van a munkájára. A Pax Brodwy-vállalat számít magára, fiatalember! Menjen és vegye fel a frakkját! Remélem, magával hozta?

Clive szörnyen elpirult.

- Bocsánat, Mr. Brodwy... Magam sem tudom, hogy történt... az utolsó órák izgalmai...

Brodwy hangosan hahotázott.

- Értem, fiam, értem! Kicsit zöldfülű még! Szóval a frakkot otthon felejtette. No nem baj! Majd a raktárnok ad magának egyet. A választék elég nagy. Hatszáz frakk közt talál magának valót. Nos, a viszontlátásra! És legyen pontos!

Clive kifelé indult. Egy úr lépett hozzá.

- Theodor Brand igazgató vagyok! Én váltom be az utalványát, parancsoljon a szobámba fáradni!

Bementek Brand szobájába. Clive nem szívesen tette, mert balsejtelmek voltak, de nem kelthetett feltűnést. Nem mondhatta, hogy pillanatnyilag nincs szüksége pénzre. Ez példátlan lett volna a Pax Brodwy-gyár történetében.

Brand leült az íróasztal elé. Clivenek is helyett mutatott. Clive úgy érezte, hogy az igazgató merően nézi.

- Szóval ön Arthur Gordon - mondta.

- Na, úgy látszik, vége! - gondolta Clive. - Ez ismerte Gordont. Most jön a leleplezés!

Rettentő izgalom vett erőt rajta. Érezte, hogy ezt a játékot végig kell játszania. Minden áron akarta. Meg akarta mutatni valakinek... - Donka! Donka! Donka! - ismételte magában lázasan.

Összeszorította a fogát. Lesz, ami lesz! Bólintott.

- Az vagyok! - felelte. - Ön talán kételkedik benne?

Egy pillanatnyi szünet volt. Hátborzongató szünet. Most dől el minden.

- Önnek fogalma sincs róla, uram - mondta végre Brand, - hogy hány hasonló esetben volt már szélhámossal dolgunk. A gyár megvásárol egy filmtémát ismeretlen szerzőtől. Megcsinálja. Az egész üzletet levelezés útján intézi el. A szerző értesít bennünket, hogy eljön a bemutatóra. Még jár neki pénz. Nos, erre megérkezik egy úr. Bemutatkozik, azt mondja, ő a szerző. Felveszi a pénzt és eltűnik. Erre jön egy másik úr. Kiderül, hogy ő a szerző és a vállalat fizethet ismét.

Clive fellélegzett. Hát még sincs semmi baj! Egyelőre...

- Kérem - mondta, - ha igazoló iratokat óhajt?...

- Nagyon kérem! Nem szabad haragudnia érte. Megértheti az álláspontunkat. Mert, úgy-e, hátha ön valóban nem Arthur Gordon?

Clive komolyan bólintott.

- Önnek tökéletesen igaza van. Tessék, itt van az ujságírói igazolványom, itt van néhány levél, amelyen a nevem és címem áll és főként itt van a szerződés, amelyet önök küldtek nekem New-Yorkba.

Clive arra gondolt, hogy talán sikerült volna még egyetmást összeszednie Gordon íróasztalán, de érthető okokból, kicsit izgatott volt akkor.

Brand igazgatónak azonban elég volt ez is.

- Köszönöm! Bocsásson meg, hogy alkalmatlankodtam! Tessék, itt a pénz!

Clive kilépett az irodából és megkönnyebbülten sóhajtott fel.

- Na, most már talán sikerül kihúznom a végéig!

*

Csak a végéig. Tovább már nem fontos!

Clive aztán ott üldögélt a színpad mellett egy kis fülkében. Kicsit torzítva hangzott be hozzá a filmen beszélő színészek szava. Nem akarta végignézni a filmet. Nem is tudta volna ebben a lelkiállapotában. A főszereplők kicsit meg is sértődtek, de a rendező, a híres Johann von Nürnberg védelmére kelt.

- Én is így voltam az első filmemmel. Nem szabad haragudni a fiúra! Kimerült. Ki tudja, milyen izgalmak között töltötte el az utóbbi napokat? Ilyenkor a legnehezebb!

- Hát ami az izgalmat illeti, abban nem szűkölködtem - gondolta Clive.

A film már végefelé járhatott. Clive megpróbálta kiszámítani, hol tarthatnak? Steve és Joan talán már megtalálták egymást. Joan talán már le is mondott minden gazdagságáról, hogy Stevehez kapcsolja az életét.

Vége. Feldübörgött a taps. A szereplők és von Nürnberg a függöny elé mentek. Nürnberg aztán lelkenézve szaladt Clive felé.

- Tombolnak! Garbo és Chaplin vörösre tapsolják a tenyerüket, pedig ők nem szoktak tapsolni. Óriási siker.

- Szerző! Szerző! - hallotta kintről Clive.

A rendező hozzálépett, megigazította a nyakkendőjét és kilökte a függöny elé.

Clive érezte, hogy nagyon sápadt. Homlokán hideg verejték ült ki, de nem merte letörölni. Félájultan hajlongott a feléjeáradó, fergeteges tapsban. Agyában gondolatfoszlányok ugráltak.

- Hát ez az!... Ez a siker!... Taps!... Ezért volt minden!... Ez az a káprázatos érzés, amelyért érdemes szenvedni, bűnt elkövetni, lopni, talán gyilkolni... talán? Egész biztosan?...

Visszament a függöny mögé. Újra és újra kihívták. Érezte, hogy a frakkinge megpuhul az izzadságtól. Érezte, hogy ez a pillanat élete legcsodálatosabb pillanata. A nagy élmény, amelyre mindig várt. Fürdött a sikerben, az éljenzésben és tapsban. Tudta, hogy megfogta a közönséget a szívénel fogva. Pedig ez ugyancsak nehéz közönség.

Ez konkurrencia. Itt mindenki olyan szemmel nézi a filmet, hogy «na, én hogy játszottam volna?», «hogy írtam volna?», «hogy rendeztem volna?», «hogy fényképeztem volna?»

És most tapsolnak és tombolnak. Őt ünneplik. Ő szédülten és részegen hajlong.

Ekkor megpillantotta Donkát. Valami kifejezhetetlen érzés marokfagta a szívét. Megkapaszkodott a nehéz bíborfüggönyben.

Donka ott ült az egyik páholyban. Gyönyörű estélyi ruha volt pompás testén. Kékesfekete hajában szikrázó diadém. Ilyen szépnek még sohasem látta.

Donka nem tapsolt és nem éljenzett. Donka volt az egyetlen, aki nem ünnepelte, a sok ünneplő között. Kimeredt szemmel, rémülten, szinte iszonyodva nézett rá, mintha kísértetet látna. Clive rámosolygott onnan, a lámpák fényzónéból. Lehet, hogy nem is mosoly volt az, talán valami torz rángás az arcán, mert Donka elfedte szemét, keskeny, fehér kezével és görcsösen kapaszkodott a páholy peremébe.

Szédülten és halálos fáradtan tért vissza Clive a függöny mögé. Lába reszketett. Nem is csoda! A sok izgalom! Donka rémült tekintete! Ez épp elég egy estére!

Aztán jöttek a gratulációk. Bemutatták Mr. Kentuckyt, aki a témát filmre alkalmazta.

Kölcsönös udvariasságokat mondtak egymásnak. Clive azonban már nem nagyon figyelt oda. Észrevette Donkát, amint rémülten és értetlenül néz rá az egyik sarokból. Szótlanul és csodálkozva.

Aztán félszemmel megpillantott egy hatalmastermetű, sasorrú férfit, amint keresztül tört a tömegen és feléje közeledik. Elsápadt egy kicsit.

- Detektív! - gondolta. - Egész biztos, hogy detektív!

Sejtelve bizonyossággá vált, mikor a sasorrú hozzálépett.

- Bocsánat egy szóra, uram! - mondta.

Clive odébbment vele. A többiek megütődve nézték. Nem törődött velük. Semmivel sem törődött. Hiszen ez előrelátható volt! Amit akart, azt elérte. Ami most következik, az elkerülhetetlen.

- Parancsoljon! - mondta.

- Ön nem Arthur Gordon, ugyebár?

- Nem! Nem vagyok az!

- Ön Clive Hirth?

- Az vagyok!

- A törvény nevében letartóztatom!

A körülötte állók izgatottan bámultak rá. Láthatóan azt várták, hogy tiltakozni fog. Ő azonban Donkát nézte, aki még mindig ott állt, ahol azt előbb, kezét mellére szorította és a rémület valósággal a földhöz szegezte.

Lassan elfordította a fejét. Idegei feszültsége engedett, szívében nem volt már harag és nem volt félelem, nyugodtan fordult a sashoz és a hangja nem remegett, amikor mondta:

- Mehetünk!

*

Arthur Gordon holttestét Strafford találta meg, röviddel Clive elutazása után. Azonnal fellármázta a rendőrséget. Detektívek, orvosok, daktiloszkópusok és egy vizsgálóbíró nyüzsgtek a lakásában, amelyet rövid idővel ezelőtt hagyott el a gyilkos.

James Strafford sápadtan és izgalomtól lihegve mondta el a vallomását a vizsgálóbírónak.

- Kérem, úgy történt, hogy én ma délután körülbelül egy órával ezelőtt becsengettem Gordonhoz. Nem eresztett be. Azt mondta, hogy nincs egyedül. Csak az ajtón keresztül beszélhettem vele.

- Hölgy-látogatója volt?

- Azt mondta, hogy hölgy van nála. Ez azonban ne vezesse hamis nyomra önt, mert én erősen gyanakszom, hogy az, akivel beszéltem, nem is Arthur Gordon volt...

- Hát ön nem ismeri meg a barátja hangját?

- Csak suttogva beszélt velem. Mint mondta, épp a látogatójára való tekintettel. Én ugyan gyanakodtam egy kicsit, de magamnak is volt valami kellemetlenségem, hát napirendre tértem a dolog felett. Csak most, hogy...

- Milyen dolog felett tért napirendre? Miért gyanakodott? Mondjon el mindent!

- Kérem, az egyik gyanúom az volt, hogy nem ismerte meg a hangomat. Meg kellett mondanom a nevemet.

- Értem! És a másik?

- A másik az volt, hogy pénzt kínált nekem! Azt hitte, pénzre van szükségem és felajánlotta, hogy ad.

- Na és? Ebben én nem találok semmit!

- De én igen! Arthur Gordonnak soha nem volt pénze. Tudomásom szerint az utóbbi időben a barátnője, Donka Dunne is több ízben kisegítette kisebb-nagyobb kölcsönök formájában, amelyeket Arthur soha nem fizetett vissza.

A vizsgálóbíró hümmögött.

- Úgy, úgy, szóval pénzt kínált önnek?

- Igen!

- Azt mondja, hogy a barátja este utazni akart?

- Igen. Hollywoodba. A filmje premierjére. Donka már előre utazott. Ő előbb a délutáni repülőgéppel akart utazni, aztán estére halasztotta az utazást. Ezért is gondoltam, hogy megkérhetem egy ügyem... egy privát ügyem elintézésére...

- Mi volt az az ügy?

- Ó, ez talán nem is fontos. Nem tartozik ide.

- Téved. A legapróbb dolgok is idetartoznak.

Strafford sóhajtva bólintott.

- Hát jó! Szórakozottságból két nőnek adtam mára randevút. A dolog természete... helyesebben a hölgyek természete olyan, hogy jobbnak láttam békésen elintézni a dolgot. Megkértem hát Gordont, hogy menjen el helyettem utazása előtt az egyik randevúra.

- És?

- Megígérte. Azt mondtam, hogy egy óra múlva visszajövök. Vissza is jöttem. Becsengettem, de senki sem nyitott ajtót. Háromszor, vagy négyszer csengettem és mintegy öt percig vártam. Mikor nem nyitott ajtót senki, lementem a portáshoz és megkérdeztem, hogy nem ment-e el Gordon. A portás azt felelte, hogy egész biztosan nem. Újra felmentem, de akkor már velem jött a portás. Kinyitotta az ajtót...

- Tovább!

- Beléptünk. Először nem láttunk semmit és azt hittük, hogy talán mégis a portás tévedett és Gordon elment itthonról, egy pillanat múlva azonban...

Strafford nagyot lélegzett. Az átélt izgalom teljesen legyengítette. Remegő kézzel gyújtott cigarettára.

- Folytassa! - mondta a vizsgálóbíró.

- Mondom, egy pillanat múlva azonban megláttam az íróasztal mellett fekvő alakot. Lehajoltunk és én megismertem a barátomat, Arthur Gordont. Már nem élt. Agyonlőtték.

A vizsgálóbíró zsebredugta jegyzeteit.

- Kétségtelen, hogy gyilkosság történt. Nagyon valószínű, hogy még az ön első idejövetele előtt. Minden jel arra mutat, hogy ön az ajtón keresztül, magával a gyilkossal beszélgetett.

- Igen, most már én is azt hiszem.

- Ön járt itt máskor is, ugye?

- Igen.

- Vigyen körül! Nem hiányzik semmi?

- Nem hinném. Ön rablógyilkosságra gondol? Ugyan mit rabolhattak volna el Arthurtól?

- Egy biztos, - felelte a vizsgálóbíró. - A gyilkosságot dulakodás előzte meg. A felforgatott, összetört bútorok erre vallanak. Ismeri ezt a revolvért?

- Igen. Arthuré volt.

- Úgy! Tehát a saját revolverével ölték meg! Helyes! Köszönöm. Önre e pillanatban nincs szükségem. Mindenesetre maradjon New-Yorkban, mert lehet, hogy kihallgatjuk még.

- Kérem! Ha szükség van rám, a Splendid szállodában keressenek, mert nem mehetek haza.

- Miért?

Strafford szomorúan sóhajtott.

- Egyik randevúra sem mentem el. Igazán nem ambicionálom, hogy önnek rövidesen egy újabb gyilkosságban kelljen nyomoznia!...

A rendőrség bravuros munkát végzett. Órák alatt nyomozta ki a bűnügy tettesét. A szerkesztőségi szolga teljes személyleírást adott arról az úrról, aki aznap délután izgatottan kereste Arthur Gordont és akinek ő adta meg az áldozat címét.

Ezután Donka szobalányát vették elő. A szobalány elmondott mindent, amit tudott. Sokat tudott. Megmondta, hogy Donka Hollywoodba utazott. Egy kis logika már elég is volt hozzá, hogy Clive Hirth hurokra kerüljön.

*

Két hétig tárgyalták az ügyét. Ügyvédje - híres bűnügyi védő, - reggeltől estig rohant, hogy mentőköörülményeket gyűjtsön. Több-kevesebb sikerrel.

Clivet nem nagyon érdekelte az egész dolog. Meglehetősen fásult volt már akkor. Csak az rázta fel egy kicsit, mikor Donka tanúvallomására került a sor.

Donka sokáig nézte Hirthe, mikor belépett a terembe. Tekintetében nem volt gyűlölet, sem harag. Inkább szomorúság. Arca megnyult, szeme alatt sötét karikák húzódtak, kicsit sápadt volt és megsoványodott.

- Mit tud erről az ügyről? - kérdezte a bíróság elnöke.

- Nem sokat! - felelte Donka, - Clive Hirhtel már akkor semmi kapcsolatom nem volt, mikor Arthur Gordon közölte velem, hogy filmet írt.

- Tudta ön, hogy a vádlott is szokott irogatni? Beszélt ő magának erről?

- Nem beszélt soha. Egyszer találtam egy novellát valamelyik folyóiratban, amely alatt Clive Hirth nevét olvastam. Meg akartam kérdezni tőle, azonos-e a novella írójával, de aztán kiment a fejemből.

- El tudja képzelni, hogy Arthur Gordon valóban ellopta ezt a témát?

- Erre nem tudok felelni. Arthur Gordon könnyelmű és meglehetősen erőszakos ember volt, de inkorrektiséget sohasem tapasztaltam nála!

- A vádlott azt vallotta, hogy a kéziratot magánál hagyta, illetve ott felejtette aznap, amikor megtudta, hogy maga már nem őt szereti, hanem Gordont. Tud maga erről?

- A kéziratot nem láttam, de másnap, mikor Hirth utoljára volt fent nálam, említette, hogy ott hagyott egy csomagot. Azt mondtam, hogy nem tudok róla.

- Szóval Hirth még egyszer felment magához? Miért? Felelősségre vonta?

- Igen.

- Veszekedtek?

- Igen.

- Meg is ütötte talán?

- Igen, megütött.

- A maga szobalánya azt vallotta, hogy maga három napig nem tudott fellépni, olyan rettenetesen össze volt verve. Szerinte Clive Hirth garázda, durva, brutális ember volt. Így van?

A hallgatóság soraiban izgatott suttogás támadt. Clive is előrehajolt a vádlottak emelvényén, mert tudta, hogy ettől a választól sokminden függ.

- Valóság - felelte Donka, - hogy három napig nem tudtam fellépni, olyan állapotban voltam. Orvosi kezelésre is szorultam, de ami Hirth brutális voltát illeti, ezt nem erősíthetem meg. Egyszer történt csak, hogy ennyire meg tudott feledkezni magáról. Szeretett. Megcsaltam. Szembe vágtam, hogy nem szeretem. Ha férfi lennék, talán én sem tennék mást, mint amit ő tett.

Ismét moraj a hallgatóság közt. Az elnök megkopogtatja az asztalt. Clive megkönnyebbülten dől hátra. Donka egyszer életében rendesen viselkedik.

- Mi ez? - törleszteni akar talán? - gondolja Clive. - Kicsit sok az adóssága!

- Nem fenyegette meg magát a vádlott, hogy megöli? - tette fel az új kérdést az elnök.

- Nem.

- Azt sem mondta, hogy Gordont megöli?

- Nem.

- Beszélte ön a vádlottal azóta?

- Nem.

- Ügyész úr kíván kérdést intézni a tanúhoz?

- Nem.

- Védő úr?

- Igen. Láta ön a Mámor című filmtörténet kéziratát Gordonnál?

- Láttam.

- Kézírás volt, vagy gépirás?

- Gépirás.

- Köszönöm! Nincs több kérdésem!

Donka elment. Menetközben még rápillantott Clivere. Clive hidegen fordította el tekintetét. - Mit néz? Azt akarja, hogy hálás legyen neki, mert nem vallott ellene? Az igazat vallotta!

A védő emelkedett szólásra.

- Elnök úr, Clive Hirth vallomása szerint a filmtörténet kézírással készült. Gordon tehát csak aztán gépeltette le. Indítványozom és kérem a bíróságot, hogy ismételten kutassák át Arthur Gordon hagyatékát. Ennek a kéziratnak meg kell lennie és bár Hirth vallomása szerint a nevét nem írta rá a kézira, de az írását feltétlenül meg lehet ismerni. Ha tehát a kézirat előkerül, világosság derül arra, milyen kár és milyen sérelem érte a védencemet!

A bíróság elfogadta az indítványt és elrendelte Arthur Gordon hagyatékának ismételten való átkutatását..

*

Derült napsütéses délelőtt volt, mikor a vizsgálóbíró két detektív társaságában átkutatta ismét Arthur Gordon lakását.

- Hiábavaló munka ez - mondta az egyik detektív. - Mi elég alaposan utánanéztünk a multkor mindennek. Ez az ember elég raffinált volt ahhoz, hogyha csakugyan ellopta azt a kéziratot, akkor a gépelés után megsemmisítette az egyetlen bűnjelet.

- Én nem hiszem! - felelt a vizsgálóbíró - ilyen kéziratot nem szoktak megsemmisíteni. Az írók még azokat az apró papírszeletkéket is évekig őrizgetik, amelyekre vázlataikat írják. Ilyen fontos kéziratra viszont szüksége lehetett még máskor is. Különben is, amint egy író- ismerősömtől hallottam: Kéziratot megsemmisíteni, rossz ómen.

Az egyik detektív most kis zöld, meglehetősen gyűrött cédulát húzott elő egy kopott, szakadozott pénztárcából. A vizsgálóbíró a kezébe vette.

- Vasúti ruhatári szám! - mondta.

Aztán a másik detektívhez fordult:

- Smith, legyen szíves, intézkedjen, hogy azonnal megkapjuk azt a valamit, amely ezen a cédulán van, valamelyik vasúti ruhatárban!

A detektív elment. Félóra mulva kis táskával tért vissza. A vizsgálóbíró izgatottan nyitotta ki. A táskában egy-két jelentéktelen apróságon kívül ott volt a Mámor című film eredeti kézírata.

*

- ... A bíróság súlyosbító körülménynek tekintette - mondta hangosan az elnök, - hogy a vádlott a gyilkosság elkövetése után magához vette az áldozat iratait és annak nevében Hollywoodba ment. Súlyosbító körülménynek találta azt a cinizmust, amivel a vádlott az áldozat helyett felvette a honoráriumot, miután Arthur Gordon irataival igazolta magát és utána Arthur Gordon helyett fogadta az ünneplést.

- Enyhítő körülménynek tudta be a bíróság, hogy a vádlottat súlyos anyagi és erkölcsi károsodás érte, filmtémája ellopása és felhasználása miatt. Felháborodása tehát jogos és indokolt volt.

- Miután nem nyert beigazolást az előre megfontolt szándék, de nem nyert beigazolást a jogos önvédelem lehetősége sem, a bíróság a vádlottat tizennégy hónapi börtönre ítéli...

*

Az első két hónap nagyon nehezen telt el. Lázás nappalok álmatlan éjszakákkal váltakoztak. Clive azzal próbálta megnyugtatni magát, hogy hiszen embert ölt, kioltott egy életet! Mind-egy, hogy milyen körülmények között történt, igazság szerint bűnhődnie kell! Így van rendjén. De ez sovány vigasz volt. Tudta, hogy nem a film ellopása, nem Arthur Gordon megölése a végső ok, ami miatt itt van. A végső ok Donka. Donka Dunne, az egyetlen asszony, akit szeretett és aki rossz volt hozzá, kegyetlen, aljas és áruló.

Fájt, hogy soha senkitől sem kap levelet és senki sem törődik vele, Billen, az inasán kívül, aki néha érdeklődött utána és kitartott mellette végig. Egyszer meg is látogatta. A nagy bikaerős legény könnyes szemmel nézett rá a sűrű dróthálón keresztül és komolyan mondta:

- Jól tudom én, Mr. Hirth, hogy az a nő az oka az egésznek, ami magával történt. Mert mindig, mindennek a nő az oka. Egyszer Texasban nyolc golyót lőttem egy gauchoba. Kemény gyerek volt, nem halt meg. Amíg ültem miatta, feleségül vette a nőt, aki miatt az összekoc-
nás történt. Mert a nők sohasem azt szeretik, aki börtönbe ül miattuk, az istenfáját neki!...

Már hat hónapot töltött el odabent, a nagy, sötétszürke házban, mikor ismét a látogatószobába vezették.

Azt gondolta, hogy újra Bill jött el, de mikor a dróttal kettéválasztott asztalhoz lépett, Donkát látta maga előtt.

Sokáig szótlantul nézték egymást. Donka még sápadtabb volt, mint akkor a tárgyaláson. Merev arcában csak beesett, fekete szemei éltek.

- Clive - szólalt meg végre, - haragszol, hogy eljöttem?

- Nem haragszom.

- Örülsz neki?

- Nem. Közömbös nekem!

- Menjek el?

- Ahogy akarod. Nekem mindegy!

Donka sírni kezdett. Furcsa volt ez a hangtalan sírás. Egy arcizma sem rándult meg, csak a könnyei peregtek.

- Clive - mondta, - mikor kicsit erőt vett magán, tudom, hogy mindennek én vagyok az oka. Nem szabad lett volna azt tennem, amit tettem. Nem értékeltem eléggé, hogy szeretsz, de látod, én csak asszony vagyok. Gyenge. Szeszélyes. Jobban kellett volna vigyáznod rám!

- Tévedsz, én nem azért vagyok itt...

- De igen! Én tudom! Az a filmdolog csak közjáték volt. Talán nem is ölted volna meg, ha... hidd el, én ezt tudom!

Clive vállat vont.

- Ha tudod - gondolta, - annál jobb. Annál inkább láthatod, hogy az utunk nem közös út többé.

De nem felelt.

Donka pár pillanatig még ott álldogált. Talán csak egy szót várt, melegebbet, olyanfélét, mint régen, de Clive ezt a szót nem tudta kimondani, pedig nagyon szerette volna.

Az asszony szótlantul megfordult és elment. A fogházőr megérintette Clive vállát és ő gépiesen megindult a folyosóra vezető vasajtó felé.

Ismét rászakadt az egyedüllét és megfojtott benne mindent.

A napok eseménytelenül vánszorogtak. Egy hónap múlva Donka meglátogatta ismét. Megint sírt és azt mondta, hogy csak most jött rá, hogy mennyire szereti.

Clivenek is fojtogatta valami a torkát, de erős maradt, mert érezte, hogy ha ismét enged az érzelmeinek, újra alulkerül.

- Ne gyere be többet! - mondta az asszonynak. - Nem hiszem el, hogy szeretsz. Ez is szeszély nálad, mint a többi. Félek a szeszélyeidtől, amelyek miatt egy ember már ölt és egy másik ember meghalt.

Intett az őrnek, hogy mehetnek. A vasajtónál visszanezett.

Donka még ott állt és egy kis zsebkendőt emelt a szeméhez.

Tíz és fél hónap telt már el, mikor lehívták az irodába. Ez eseményszámba ment és Clive maga sem tudta, miért de nagyon izgatott lett tőle. Az irodában, a fogházigazgató közölte vele, hogy jó magaviseletére való tekintettel elengedték büntetése hátralévő részét. Holnap szabadul.

Clive azonnal értesítette Billt a váratlan fordulatról és utasította, hogy hozzon rendbe mindent. De ne jöjjön érte. Most már kereste az egyedüllétet.

*

A hallban egy táviratot talált az asztalon. A táviratban ez állt:

«Mihelyt teheti, azonnal jöjjön! Ajánlatomat fenntartom!

Sam Brodwy.»

Mikor belépett a szobába, valaki csendesen felemelkedett egy fotójból. Donka volt.

- Ne haragudj! - mondta. - Nem tudtam otthon maradni! Az ügyvédtől tudtam meg, hogy ma jössz ki... Ha akarsz, elmegyek...

Clive nem tudott szólni. Megrezdült benne valami régóta néma húr. Arra gondolt, hogy talán még lehet... hogy talán még nincs késő... hogy esetleg megpróbálhatja újra...

- Clive! - hallotta újra Donka hangját, - olyan boldog volnék, ha megengednéd, hogy maradjak! Meglátod, hogy helyrehozok mindent! Úgy foglak szeretni, ahogy te képzelted valamikor. Ahogy a «Mámore»-ban megírtad. Akarsz? Úgy-e, akarsz?

Clive lassan az asszony keze után nyult. Magához vonta remegő testét. Megcsókolta. Donka szája boldogan, forrón, engedelmesen és szomjasan tapadt a szájára.

*

A napok aztán már napsugarasan és szépen teltek. Mikor Clive megírta az új filmet, az öreg Sam Brodwy Donkára osztotta a női főszerepet.

Donka akkor már Mrs. Clive volt.

VÉGE.